

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

588. An, & qualiter Pensionarius habeat pro exactione pensionis paratam viam executivam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

lige expressè) dum enim controversia est pensionario, qui non est in possessione, cum successore, qui non consentit expressè pensioni, non tantum producenda sunt litera; sed & plenè justificanda in omnibus narratis; nisi gratia esset facta motu proprio, vel hujusmodi litera per titularem acceptata, sive expressè, sive tacite per actum ad id implicantem. Lott. à n. 37. Verum specialius adhuc

3. Respondeo tertio: In possessorio adipiscenda, v. g. dum is, in quem translata pensio, subrogatus in possessionem transferentis petit, in eam immitti, litera reservationis sunt exhibenda, & justificanda. Lott. nu. 40. juxta *decis. Rotæ in causa S. Marci. 38. Feb. 1612.* Idem dicendum, si versemur in possessorio recuperanda. Lott. nu. 41. dicens, Rotam tenere, agentem in hoc judicio teneri docere de suo jure, & hujusmodi possessorium à petitorio separari non posse, & sic in terminis pensionis ab ea *decis. 3. nu. 2. de restit. spol. in antiq.* quod tamen ait Lott. nu. 42. intelligendum non de plena justificatione, sed de simplice colore, ita ut judici concludatur, petentem restitui, non propriam auctoritate, sed auctoritate illius, qui dare poterat possessionem, se aliquando eam habuisse, ad quam petitur reintegratio. Pro colore autem hoc, est ante regulam Cancell. *de non judicando juxta formam supplicationis*, sufficiens supplicationem signatam, hodie verò eam minimè sufficere propter dictam regulam, ait Lott. n. 45. citans Mandos. *ad dictam reg. q. 3. n. 3.*

4. Respondeo quarto: Si versemur in summariissimo possessorio retinenda, quamvis non solum titulus non sit justificandus; sed nec aliquis exhibendus in ordine ad hoc, ut de eo quovis modo tractetur; cum in hoc manutentionis judicio sufficiat nuda detentatio de facto, nec attendatur, utrum possessio sit justa, nec ne; producendus tamen est, ut justificetur qualitas subjecti secundum intentionem actionis, quod declaratur. Qui enim petit manutentionem in quali possessione exigendi pensionem, non asserit simpliciter, se exegisse certam quantitatem pecunie, sed certam pensionem, adeoque tenetur probare qualitatem hanc, nempe id, quod exigit, esse pensionem, & quid diversum à pensione; & consequenter, cum causa efficiens pensionis sit Papa, neque atque gratia Papæ aliter probari, quam per ejus rescriptum, necesse est tale rescriptum proferre in medium, ut judici constare possit de existentia rei, quæ possideri pretenditur, & sic sine illo rescripto decerni nequit manutentio. Lott. n. 50. & 51. Neque tamen propterea necessaria quoque est exhibitio literarum, sed sufficit sola supplicatio signata, utpote sufficienter probans justitiam pensionis; cum illa procedat solum in iis possessoriis, in quibus necessarius est titulus saltem coloratus, v. g. in possessorio adipiscenda & recuperanda, non vero in judicio hoc retinenda, in quo nullus prorsus titulus exigitur, nec dicitur judicari juxta supplicationem cum non pronuncietur super jure aliquo, sed tantum decernitur manutentio super facto meræ possessionis. Lott. n. 55. citans Garc. p. 10. c. 5. n. 446. & Rotam in *Anconitan. pens. 15. Jun. 1587.* Hoc quoque verum ait Lott. n. 56. etiam si in ipsa supplicatione extaret decretum, quod, si pensio exigatur literis non expeditis, sit nulla ipso facto; eò quod hinc non tollatur, quin reservatio ab initio fuerit in esse deducta; cum perficiatur solà signaturâ, & litera solum sint ad affectum probationis reservationis,

quæ probatio in hoc judicio non sit necessaria. Neque obstat ait idem Lott. nu. 58. quod stante illâ clausulâ, pensio exigatur literis non expeditis, & hoc decretum impediatur principium acquisitionis; eò quod id intelligi debeat de exactione de jure, & non de exactione de facto, qui autem petit manutentionem, non videtur asserere se possessorem de jure; cum ei sufficiat possessio de facto, & nuda detentio; & quamvis dicta clausula: *nec alias quam vigore literarum*: habeat vim decreti irritantis, adeo ut omnia resolvat ab initio, hæc tamen referenda esse non nisi ad effectus juris, ita ut removeat omnes effectus, sed non facti, adeoque non impediatur manutentionem, tradit Lott. n. 60. & 61. quamvis addat nu. 62. & 63. quia hoc ipsum revocatum fuerit in dubium à Rotâ in *Parmens. pens. 23. Jun. 1625.* censere se, sic distinguendum, ut, si manutentio petatur contra eummet, qui reservationi pensionis consentit, necesse non sit producere literas; secus, si contra ejus successorem, eò quod illi factum prædecessoris nullum possit inferre præjudicium.

De modo procedendi executivo in pensionibus, & de pœnis statutis non solventi.

Questio 588. An, & qualiter pensionarius habeat pro exactione pensionis paratam viam executivam?

1. Respondeo ad primum affirmative, Card. de Luc. *de pens. d. 57. n. 13.* ubi, quod pensio de natura sui sit executiva, adeoque non dubitandum, quod competat pensionario, etiam translatario via executiva, ut passim apud scribentes, & Rotam receptum, constatque ex ordinaria praxi Signaturæ, rescribentis cum clausula: *sine retardatione*: vel cum alteris: *sine præjudicio*.

2. Respondeo ad secundum primum: parat duplex in materia pensionis privilegium executivum, unum ratione causæ efficientis pensionis, id est Papæ, qui solvi præcipit, & cui sine tergiversatione parendum; alterum ratione causæ finalis pensionis, id est alimentorum, quorum præstatio nullo pacto est suspendenda, cum venter non patiarur dilationem; ac ita signatura rescribens in causâ pensionis pro conservatione prioris illius privilegii executivi adjicit clausulam: *sine præjudicio executionis*, quâ præservat facultatem exequendi in Executore, & pro conservatione alterius privilegii dictæ clausulæ connectit aliam, nempe hæc: *sine retardatione solutionis*. Lott. l. 1. q. 38. à nu. 1. suntque ambæ hæc clausulæ pro expeditione executionis omnino inter se connexæ, & una sine altera in ordine ad hunc effectum insufficientes, ut ostendit *ibid.* Lott. à nu. 5. Nam, est prior harum clausularum præserve facultatem exequendi in Executore, seu Judice à quo, non tamè hinc satis consultum pensionario, nec fini pensionis, nempe alimentis; eò quod, cum dicta clausula non impediatur devolutionem negotii principalis ad judicem, cui rescribitur, & quò minus ille cognoscat, & causam decideret, etiam non factâ seu perfectâ executionem facile fraus fieri possit, necendo moras executioni, & interim procurando reduci pensionem, aut annullari, adeoque pro hac fraude excludenda inventus est stylus conjungendi & alteram clausulam: *sine retardatione*. Lott. n. 5. 6. 7. operaturque

que jam hac conjunctio, ut Executor (qui inhibitus progredi per judicem, ad quem alias attentaret, si hac posterior clausula sola adesset) non attentet, ex vi nimirum clausulae prioris; & e contra judex ad quem, seu is, cui rescribitur, seu negotium principale committitur (qui alias ex clausula illa priore non impeditur cognoscere causam) jam impediatur ex hac secunda clausula, cujus praecipua vis est, ut, dum debitor pensionis urgetur ad solutionem per Executorem seu judicem à quo, non possit audiri per judicem ad quem, seu cui commissa causa principalis cum ista clausula: *sine retardatione*, cum vis dictae clausulae sit, rescriptum reddere conditionale, si, vel modò non retardetur solutio, quâ conditione non purificata, non censetur ei tributa jurisdictio; ac ita debitori debet negare audientiam, usque adeò, ut quamvis alias nunquam denegetur in Curia tertium examen, hoc tamen casu repellatur debitor pensionis, volens producere testes, dictâ clausulâ non tantum ei, sed & judici illi ad quem, tanquam judici os obstruente. Lott. *an. 7.* per plures *numeros seq.* Durat autem tantum virtus clausulae, quamdiu durat lis ipsa, sive in puncto nullitatis, sive in puncto reductionis, donec prorsus sit terminata per tres conformes, vel per unam, quae transit in judicatum.

3. Respondeo ad secundum secundo: Dantur tamen casus aliqui, in quibus Signatura sine illa clausula rescribere solet. Eorum novem profectur Gig. *de pens. q. 95. per tot.* quos omnes ad unam causam reduci posse ait Lott. *loc. cit. n. 14.* nimirum quando obligatio titularis non est liquida. Quod dupliciter contingere potest: nimirum vel ex defectu potestatis reservandi pensionem in causa efficiente; eò quòd, si facta ab inferiore Papâ videri possit esse in statu nullitatis, & consequenter utcumque in futurum declarari possit valida, interim tamen non erit exequibilis, cum prius debeat canonizari per tres conformes, quam committatur executioni. Lott. *n. 15.* Vel ex modificatione voluntatis Papae eam reservantis: quamvis enim dispositio facta sub modo, vel conditione non sit expers via executiva; eatenus tamen est illiquida, quatenus illiquidum est, modum illum adimpletum, vel conditionem purificatam, & sic exequibilem esse; cum conditionis ea sit vis, ut gratia sub ea facta stet in suspensio, donec conditio purificetur; & in hoc conditioni aequiparatus modus. Quae modificatio vel expressè contingere potest, vel tacitè, v. g. si Papa reservet pensionem super pluribus beneficiis alicujus à se provisi, eoque mortuo, beneficia conferuntur singulis, si pensionarius ageret contra eorum unum pro solida pensione, ageret perperam; nec tamen ideo rescribitur cum clausulis praedictis, quia reservatio non intelligitur facta à principio in solidum. Item si titularis non negaret solvere pensionem, sed tantum veller deduci onera pro rata pensionis, respectu talis rata non rescribitur cum dicta clausula, quia censetur Papa reservationem ita modificasse, ut pensionarius pro rata sua onera subeat. Lott. *an. 16.*

4. Respondeo ad secundum tertio: Clausula illa prior: *sine praedictis executionis*, praeservativa executionis, dum qualificatur quandoque per clausulam: *constitit de literis*: id intelligendum, non de literis justificatis, sed simpliciter de nuda existentia literarum; & sic non justificatio lite-

P. Leuren, Fori Benef. Tom. III,

rarum non praedictat executioni. Lott. *loc. cit. n. 85. & 86.* Neque tamen etiam dicta clausula imponit necessitatem executori praecipitandi executionem, cum modificetur per aliam clausulam subiectam: & *justitiam faciunt*: quae omnia in rescripto contenta ad juris terminos restringit. Lott. *n. 89.* hanc addens limitationem: nisi tamen ipsemet Papa ex certa scientia aliquid praesens decerneret contra juris regulas; non tamen propterea judex, ubi ex aliqua circumstantia facti videbit aequitatem stare pro titulari, deflectere debet à lege sibi data; cum ad solum Principem spectet, inter juris rigorem, & aequitatem suas partes interponere, nec satis sapere videretur judex, qui aequitatis praetextu facultatem hanc sibi arrogaret. Lott. *n. 99. & 100.* Quamvis tamen in eo casu, ut addit Lott. Rora tantisper superfedere solet, donec recurri possit ad Papam in ejus Signatura, quae tunc rescribere solet cum clausula: *arbitrio*, quae dictum rigorem penitus relaxat; & tunc demum, & non antè, potest judex juris scripti rigore omisso, aequitatem sequi, etiam excutiendo validitatem literarum. Nequaquam tamen hoc praetextu aequitatis deflectet à rigore supra dictae clausulae, ubi exceptiones sunt turbidae, & elidibiles litis progressu. Lott. *num. 103.* Praecipue, si intentetur ex parte pensionarii summarissimum possessorium retinenda, quo casu, ubi lite pendente impediretur exactio, non solum inde resularet aequitas, sed maxima iniquitas. Lott. *n. 104.* Sed tunc demum superfedebit executione, ubi ex inspectione literarum ex aliquo accidente, quod nequeat in dubium revocari, resularet nullitas vel reductio gratiae de esse ad non esse; quia ista demum dicitur notoria nullitas gratiae, & ex ventre literarum oriens seu resultans exceptio retardationem executionis suadet, v. g. si exceptio resularet non elidibilis, sive ex decreto aliquo apposito in literis, seu ex earum forma, quae appareat destructa per publica acta, quae nequeant in dubium revocari, puta; si ex instrumento, vel supplicatione signata resularet extinctio; sicut e contra exceptio elidibilis adhuc ex possibilitate subsistentiae, puta, vi dispensationis obtenta, non admittitur ad impediendam executionem, v. g. in monacho professo retardari non posset executio solutionis pensionis praetextu professionis, stante solâ illâ possibilitate dispensationis. Lott. *n. 96. juncto 98.*

Quaestio 389. Quis modus, seu practica servanda in urgenda solutione pensionis via executiva contra titularem coram Executore?

1. Respondeo: Imprimis pensionarius astringere intendens titularem ad solvendum terminos decursos, debet eligere Judicem executionis juxta executoriales sibi datas. Castrop. *de benef. d. 1. p. 11. §. 6. n. 16.* Debet is esse necessarius Canonice Ecclesiae Cathedralis, aut in dignitate Ecclesiastica constitutus, juxta *constitutum de rescript. in 6. Garc. p. r. c. 5. n. 531.* Castrop. *loc. cit.* Estque is mixtus, seu habet cognitionem causae, etsi executivè procedat. AA. *iidem.*

2. Secundò: Pensionarius astringere intendens titularem ad solvendum terminos decursos coram dicto Judice executionis, praesentare debet literas originales, tam gratiosas seu reservationis pensio-

B b 2

nis